

Nuorten TyöTuki ry

YTY-projekti

Hankekuvaus 2010

HANKKEEN TAUSTAA

Nuorten TyöTuki ry on toiminut välityömarkkinoilla yli kymmenen vuoden ajan tarjoten pitkään työelämän ulkopuolella olleille tai ensi kertaa työelämään pyrkiville työ- ja elinkeinotoimiston / työvoiman palvelukeskuksen asiakkaille matalan kynnyksen työskentelypaikkoja. Hanke on valmisteltu vastaamaan Turun alueen työttömyyden ongelmiin huomioiden eri ryhmiin kuuluvien asiakkaiden yksilölliset tarpeet, ja valmistelussa on otettu huomioon viranomaistahojen esittämät toiveet ja tavoitteet.

Yhdistyksellä on pitkä kokemus työstä työttömyyden ehkäisyssä, työhönohjauksessa ja kielenopetuksessa, ja yhdistys onkin ollut useassa asiassa edelläkävijänä. Yhdistyksellä on yli 200 yhteistyöyrityksen verkosto, mistä on hyötyä asiakkaiden ohjaamisessa kohti työmarkkinoita. Yhteistyöyritykset toimivat mm. seuraavilla aloilla: kiinteistönhuolto, maalaus, logistiikka, mainonta, painaminen, vesijohto/LVI, ompelu, rakentaminen, maahan- tuonti, isännöinti ja kerho- ja kurssitoiminta.

Yhdistyksen toiminnassa painotetaan tasa-arvoisuutta, monikulttuurisuutta ja ekologisuutta edistäviä työtapoja.

MATALAN KYNNYKSEN TYÖPAJATOIMINTA

HANKKEEN KESTO, TOTEUTUSPAIKKA ja TAVOITTEET

Hankkeen kesto on kolme vuotta ja se toteutetaan Turun seudulla ajalla 1.1.2010–31.12.2012. Hankkeessa valmennetaan kohderyhmään kuuluvia henkilöitä työmarkkinoitten käyttöön tai tarvittaessa ohjataan eteenpäin muihin, työllisyyteen tähtääviin toimenpiteisiin, esim. koulutukseen. Hankkeen tavoitteena on yhteistyössä työ- ja elinkeinotoimiston / työvoiman palvelukeskuksen sekä tarvittaessa myös muiden asiantuntijoiden, esim. terveydenhuollon ammattilaisten, kanssa saada selville niitä esteitä, jotka estävät asiakkaan työllistymisen ja vaikeuttavat uuden oppimista sekä yhteiskuntaan sopeutumista, ja auttaa asiakasta voittamaan kyseiset vaikeudet. Tällaisia vaikeuksia voivat olla puutteellinen suomen kielen taito ja/tai ammattikoulutus, fyysinen tai psyykinen vajaakuntoisuus, erilaiset riippuvuudet, yleinen passiivisuus ja haluttomuus tai moniongelmaisuus. Tavoitteena on, että jokainen asiakas etenisi jakson aikana eteenpäin kohti omia, hänelle asetettuja työllisyystavoitteitaan.

Yksi hankkeen päämäärinä on asiakkaan aktiivisuuden lisääminen, koska se auttaa myös muiden asetettujen tavoitteiden saavuttamisessa. Aktiivisuuden lisääminen määrittyy kunkin asiakkaan lähtökohdista ja tavoitteista käsin ja tarkoittaa siksi jokaisen asiakkaan kohdalla hieman eri asiaa: Joillekin asiakkaille aktiivisuuden lisäämistä on jo se, että he saavat säännöllisesti työskentelypaikalle ja saavat siten kiinni ns. normaaleista arkirutiineista. Työmarkkinoille nopeammin tähtäävillä aktiivisuus taas voi olla tehokkaampaa työpaikan etsimistä tai koulutukseen pyrkimistä, mihin he usein tarvitsevat kannustusta ja ohjausta.

HANKKEEN SISÄLTÖ

Hanke koostuu seuraavista toiminnoista: **työpajatoiminta, työelämään valmennus, yksilövalmennus, terveystietous ja suomen kielen opetus maahanmuuttajille.**

Matalan kynnyksen työpajalla työskentely alkaa asiakkaiden taitojen kartoituksella ja työhön opastuksella. Taitojen kartoituksessa kirjataan ylös, mitä käytännön työtaitoja asiakkaalla on esim. pintakäsittelytyössä. Työhön opastuksessa kaikki työpajalla työskentelevät perehdytetään mahdollisimman hyvin työturvallisuusasioihin ja työpaikan yleisiin pelisääntöihin. Taitojen kehittymistä ja yleistä työssä pärjäämistä seurataan yhdessä asiakkaan ja työ- ja elinkeinotoimiston / työvoiman palvelukeskuksen yhteyshenkilön kanssa, ja työpajajakson päätyttyä asiakas saa kirjallista palautetta osoittamastaan osaamisesta. Tärkeä osa koko prosessia on asiakkaiden oma arviointi taidoistaan ja kehittymisestään, mikä toteutetaan väli- tai loppuhaastattelun yhteydessä ohjaamalla asiakas täyttämään itsearviointilomake.

Työpajatoiminta jakautuu puu- ja rakennusverstaaseen sekä tekstiiliverstaaseen. Molemmissa käytetään kierrätysmateriaalia raaka-aineena mahdollisimman paljon. Ekologisuuden kiinnitetään erityistä huomiota myös lajittelemalla ja kierrättämällä syntyneet jätteet.

Puu- ja rakennusverstaalla valmistetaan erilaisia lahja- ja käyttöesineitä omaan myymälään. Sen lisäksi tehdään asiakastöinä mm. remontti-, purku-, muutto-, maalaus- ja puutarhatöitä sekä kunnostetaan ja kasataan kalusteita asiakastilausten mukaan. Tekstiiliverstaalla tehdään omaan myymälään monenlaisia ompelutöitä ja käsitöitä, tutustutaan erilaisiin käsityötekniikoihin asiakkaiden omien taitojen ja kiinnostuksen mukaan (esim. kankaanpainanta, kirjontatyöt, virkkaus, neulonta, kankaankudonta) sekä huolehditaan tilojen siisteydestä ja henkilökuntakahvilasta sekä myymälästä. Tekstiiliverstaalla tehdään myös asiakastilausten mukaan korjausompelutöitä ja esim. verhojen tms. kodintekstiilien ompelua.

Työpajatoiminnan osuus kokonaisuudessa on erittäin tärkeä. Työelämän pelisäännöt muuttuvat jatkuvasti ja pitkään jatkunut poissaolo työelämästä tai suomalaisen työkulttuurin tuntemattomuus voivat muodostua työllistymisen esteeksi.

Työskennellessään työpajalla asiakkaat oppivat myös työaikojen noudattamista, käyttäytymistä työpaikalla, tuottavuutta yms. Jakson aikana voidaan selvittää henkilön työkykyä yhteistyössä työvoimaviranomaisten ja muiden viranomaisten kanssa. Työpajajakson aika-

na saadaan asiakkaan päivärytmi normaaliksi ja jaksoon liittyvien muiden toimintojen avulla päästään vaikuttamaan henkilön ja hänen koko perheensä elämäntilanteeseen.

Työpajoissa työskentelevät eri-ikäiset ja eri kulttuuritaustoista olevat asiakkaat yhdessä. Näin jokaisella on tilaisuus oppia jotakin toiselta, ja samalla kaikki oppivat suvaitsevaisuutta ja monikulttuurisessa työympäristössä työskentelyä. Työpajoilla pyritään ylläpitämään mahdollisimman tasapainoista ikä-, sukupuoli- ja kansallisuusjakaumaa.

Työelämä tietoutta jaetaan tietoiskutyypillisesti lähinnä henkilökohtaisena ohjauksena työn ohessa. Lisäksi tehdään erilaisia tutustumis- tai yrityskäyntejä ja osallistutaan monenlaisiin tapahtumiin kuten messuille. Tärkein osa **työelämään valmentamista** on kuitenkin työpajoilla, yhteistyöyrityksissä tms. tehtävä työ, johon kuuluu suomalaiseen työkuulttuuriin totuttautuminen normaaleine työpaikan sääntöineen ja velvollisuuksineen. Tavoitteena on, että jokaisen asiakkaan ammatillinen osaaminen lisääntyy ja että jokainen oppii ymmärtämään ja noudattamaan työnantajan laatimia ohjeita ja sääntöjä, jotka koskevat poissaoloja ja niistä ilmoittamista, työ- ja taukoaikojen noudattamista sekä muita normaalin työelämän pelisääntöjä.

Pyrkimyksenä on, että mahdollisimman moni asiakkaista pääsee lyhytkestoiseen harjoitteluun johonkin yhdistyksen yhteistyöyrityksistä. Tällaisten lyhyiden jaksojen aikana asiakkailla on mahdollisuus tutustua erilaisiin työpaikkoihin ja -tehtäviin. Tavoitteena on asiakasta kiinnostavan alan löytäminen ja/tai alalle soveltuvuuden testaaminen. Työpajajakson jälkeen palkkatyöhön vapaille markkinoille jatkavien asiakkaiden määrä vaihtelee vuosittain.

Hankkeen kohderyhmälle tarjotaan työvoimapolitiittisen toimenpiteen aikana myös **yksilövalmennusta**. Jo jakson alussa yksilövalmentaja tutustuu asiakkaan taustatietoihin, selvittää hänen tavoitteitaan ja laatii suunnitelmia tavoitteiden saavuttamiseksi yhdessä asiakkaan sekä työ- ja elinkeinotoimiston / työvoiman palvelukeskuksen yhteyshenkilön kanssa. Tavoitteet pilkotaan pieniksi osatavoitteiksi, joita on helpompi saavuttaa, ja yhdessä edetään askel kerrallaan.

Yksilövalmennukseen kuuluu työnhaussa sekä ammattikoulutukseen ja työvoimapolitiittisille kursseille hakemisessa avustaminen sen mukaan, millaista apua ja ohjausta asiakas kaipaava. Yksilövalmentaja esim. päivittää asiakkaan työnhakuasiakirjat tai ohjaa tätä niiden laatimisessa. Lisäksi asiakkaan ansioluettelo viedään työ- ja elinkeinotoimiston CV-pankkiin, mikäli asiakas antaa siihen luvan. Yhdistyksen kautta on tarvittaessa järjestettävissä myös lyhytkestoista täsmäkoulutusta hygienia-, puhdistus-, hoiva- ja palvelualoilta sekä pintakäsittelystä.

Työikäisten asiakkaiden työllistyminen ja sosiaalisen syrjäytymisen ehkäisy ovat tärkeitä tavoitteita, ja siksi jakson puolivälissä pohditaan yhteistyössä työvoimaviranomaisen ja kunkin asiakkaan kanssa asiakkaan jatkosuunnitelmia ja sitä, mihin hän siirtyy sen jälkeen, kun jakso Nuorten TyöTuki ry:ssä päättyy. Jakson lopussa keskusteluun osallistuu myös työpajan ohjaaja, sillä hänelle muodostuu yleensä aika nopeasti käsitys siitä, millainen asiakkaan motivaatio yleensä työntekoon on, millaisia taitoja hänellä on ja mitä hänelle voisi suositella jatkossa. Käyty keskustelu kirjataan ja toimitetaan asiakkaan lähettäneelle työvoimaviranomaiselle.

Työllistymisen edellytyksenä on kunnossa oleva elämäntilanne. Esimerkiksi ilman asuntoa on vaikea käydä säännöllisesti työssäkään ja siksi yksilövalmennuksella pyritään saamaan ensin elämän perusasiat kuntoon. Ohjausta annetaan henkilökohtaisesti työn ohessa, ja se voi olla esim. yhteistyötä sosiaalitoimen, KELAn, työvoimaviranomaisten, lastensuojelun tms. tahon kanssa, ja asiointia kyseisten viranomaisten luona. Yksilövalmennukseen voi kuulua myös neuvontaa eri etuuksien hakemisessa.

Yksilövalmennuksessa otetaan huomioon aina koko perheen tilanne, ja tarvittaessa siihen myös osallistuu koko perhe. Tärkeä osa yhdistyksen palveluja on asiakkaiden ohjaaminen kysymyksineen sellaisen virkailijan luo, joka pystyy heitä auttamaan: läheskään aina suomalaisen yhteiskunnan toiminta ja palvelujen etsiminen oikeista paikoista ei ole selvää maahanmuuttaja-asiakkaille – eikä aina kantasuomalaisillekaan.

Hyvä peruskunto ja terveelliset elämäntavat ovat positiivisen mielen perusta, ja ne vaikuttavat kaikkeen ihmisen toimintaan. Erityisen tärkeää on ennaltaehkäisevä toiminta, johon kuuluu satunnaisesti liikuntaa työaikana (esim. taukoliikunta, sauvakävely) sekä kurssi- tai muotoista **terveystietoutta**, jota tullaan järjestämään yhteistyössä terveydenhuoltoalan oppilaitoksen kanssa. Terveystietouden aihepiirit määräytyvät asiakkaiden toiveiden ja tarpeiden mukaan. Myös Turun kaupungin liikuntapalveluiden tarjonnasta tiedotetaan kaikille asiakkaille säännöllisesti.

Oma suomen kielen opettajamme arvioi aluksi jokaisen maahanmuuttaja-asiakkaan kielitaidon ja laatii sen pohjalta jokaiselle henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman, jonka mukaan **suomen kielen opetus** etenee. Opetus järjestetään pienryhmissä, jolloin on helppo ottaa huomioon asiakkaiden erityistarpeet ja -toiveet. Opetuksessa sovelletaan esim. toiminnallisia menetelmiä. Siten pyritään huomioimaan erilaiset oppijat ja oppimistyyliä sekä mahdolliset oppimisen haasteet. Opetus järjestetään asiakkaiden työajalla. Kielen opetuksen yhteydessä voidaan käsitellä myös ajankohtaisia arjen taitoihin, yhteiskuntatietouteen tai suomalaiseen elämäntapaan liittyviä kysymyksiä.

Toinen suomen kielen oppimisen kannalta tärkeä asia on se, että työpajoilla käytettävä kieli on suomi, mikä antaa asiakkaille valmiuksia selviytyä arkipäivän keskustelutilanteista suomen kielellä. Myös kulloinkin tekeillä olevaan työhön liittyvät sanat tulevat konkreettisesti tutuiksi ja osaksi aktiivista sanavarastoa. Työpajajakson päätyttyä suomen kielen opettaja laatii työvoimaviranomaisille yhteenvedon asiakkaan kielitaidosta, jatkosuosituksista sekä niistä mahdollisista erityistarpeista, joita asiakkaalla on kielen opiskelussa.

KOHDERYHMÄ

Hankkeen kohderyhmään kuuluvat Turun seudulla asuvat työttömät kantasuomalaiset ja maahanmuuttajat. Tavoite on, että hankkeeseen osallistuu vuosittain 120 asiakasta. Sopimusten pituus vaihtelee kunkin asiakkaan tilanteen ja tarpeiden mukaan, ja siitä sovitaan yhdessä asiakkaan ja työvoimaviranomaisen kanssa. Työsuhde voi olla muodoltaan työmarkkinatoimenpide (työharjoittelu, työelämänvalmennus tai työkokeilu), palkkatuettu työ tai sosiaalitoimen työsuhde-/ahkeruusraha. Palkkatuetussa työsuhhteessa olevien työaika on klo 8.30–14.00 ja palkkaus yleisen työehtosopimuksen mukainen.

HANKKEEN HENKILÖSTÖ

Hankkeen toteutuksesta vastaavat projektipäällikkö, projektisihteeri, suomen kielen opettaja ja puu- ja rakennusverstaan ohjaaja.

Projektipäällikön tehtäviin kuuluu hankkeen markkinointia, suunnittelua, puu- ja rakennusverstaan työnjohtoa ja yksilövalmennusta.

Projektisihteeri vastaa hankkeen taloushallinnollisista tehtävistä ja koulutuksen suunnittelusta sekä tekstiilipajan työnjohdosta. Lisäksi hänen toimenkuvaansa kuuluu yksilövalmennukseen liittyviä tehtäviä.

Suomen kielen opettaja vastaa kielenopetuksesta ja sen suunnittelusta sekä maahanmuuttaja-asiakkaiden yksilövalmennuksesta. Lisäksi hän ohjaa tarvittaessa kaikkia asiakkaita työnhakuasiakirjojen laatimisessa.

Puu- ja rakennusverstaan ohjaaja toimii työnohjaajana, vastaa pintakäsittelykoulutuksista sekä tukee asiakkaita yhteistyössä yksilövalmentajan kanssa.

HANKKEEN SEURANTA, ARVIOINTI JA TULOT

Hanketta seurataan, arvioidaan ja kehitetään säännöllisesti viikkopalavereissa. Ohjausryhmän kokoukset ovat noin kolmen kuukauden välein, ja niissä käsitellään hankkeen toteutumista. Asiakkaiden taitojen kehittymistä ja työssä pärjäämistä seurataan koko työpajajakson ajan ja arviointi tehdään jakson alussa, puolivälissä ja lopussa. Asiakas arvioi myös itse omia taitojaan. Kaikki loppuarvioinnit toimitetaan työvoimaviranomaiselle. Muut arvioinnit toimitetaan sovitusti vain erityistapauksissa, joissa asiakkaan tilanne sitä vaatii. Ne on kuitenkin aina saatavissa pyydettäessä.

Hankkeen kautta saatavat tuotot tulevat työsuorituksista. Näillä tuloilla katetaan sellaisia kustannuksia, joihin ei saada tukea muualta, esim. materiaalihankinnat ja pienet konehankinnat.

Hankkeen toteuttamiseen liittyviä muita rahoituspäätöksiä ei vielä ole.

KUSTANNUSTEN LASKENTAPERUSTEET

Yhdistyksen käytössä on tiloja 665 m². Työtiloja on yhteensä 292,50 m², josta opetuskäytössä on puolet eli 146,25 m². Työtiloja käytetään jonkin verran myös hankkeen ulkopuoliseen toimintaan, johon on varattu aikaa hankkeen työajan ulkopuolelta. Ulkopuolisen käytön osuudeksi on näin laskettu puolet työtilan vuokran osuudesta.

Toimisto- ja opetustiloja on 375,50 m² sekä puu- ja rakennusverstaan opetuskäyttöön varattu tila 146,25 m² eli yhteensä 503,75 m².

Puhelinkulut, lankapuhelimet ja verkkoyhteydet ovat hankkeen käytössä kokonaisuudessaan. Matkapuhelimista kaksi numeroa on muussa käytössä, loput hankkeen käytössä. Polttoainekulujen maksamiseen tarkoitetuista korteista kaksi on hankkeen käytössä ja yksi hankkeen ulkopuolisessa käytössä.

Tarvikehankinnat kirjataan ostohetkellä sille kustannuspaikalle, johon ne on tehty.

Kirjanpitokulut kirjataan aluksi hankkeelle ja joulukuussa tehdään tasaus sen mukaan, miten toiminta on jakautunut vuoden aikana. Hankkeen osuus on selkeästi suurin. Neljännesvuosittaiset tilintarkastuskulut kuuluvat hankkeelle, mutta vuoden lopussa tehtävä koko vuoden tilintarkastus jaetaan hankkeen ja muiden toimintojen kesken samassa suhteessa kuin kirjanpitokulutkin.

YHTEISTYÖTAHOT

Hanke toteutetaan yhteistyössä Turun seudun työ- ja elinkeinotoimistojen sekä työvoiman palvelukeskuksen kanssa, joiden kautta asiakkaat ohjautuvat hankkeen piiriin. Turun työ- ja elinkeinotoimiston kansainvälisten palveluiden jalkautuva työvoimaneuvoja päivystää noin kuukauden välein Nuorten TyöTuki ry:n tiloissa ja palvelee maahanmuuttaja-asiakkaita. Lisäksi maahanmuuttaja-asiakkaita palvelevat Turun NMKY:n Mahku-projektin työntekijät, jotka päivystävät yhdistyksen tiloissa noin kahden kuukauden välein ja tarvittaessa tapaavat asiakkaita useamminkin.

YHTEISTYÖ TYÖ- JA ELINKEINOTOIMISTOJEN KANSSA

Hankehakemus on yksilöity, eikä hanke liity työhallinnon kanssa tehtyyn aiesopimukseen tai kumppanuushankkeeseen.

Asiakkaat ohjautuvat hankkeeseen Turun seudun työ- ja elinkeinotoimistojen sekä työvoiman palvelukeskuksen kautta. Asiakkaan taitojen kehittymistä ja yleistä työssä pärjäämistä seurataan yhdessä asiakkaan ja työ- ja elinkeinotoimiston / työvoiman palvelukeskuksen yhteyshenkilön kanssa. Työpajajakson alussa yksilövalmentaja laatii asiakkaan tavoitteiden saavuttamista tukevia suunnitelmia yhdessä asiakkaan sekä työ- ja elinkeinotoimiston / työvoiman palvelukeskuksen yhteyshenkilön kanssa. Työpajajakson aikana asiakasta kannustetaan suunnittelemaan tulevaisuuttaan mm. ohjaamalla häntä hakeutumaan koulutukseen tai etsimään työpaikkaa. Jokaisella asiakkaalla on yksilöllinen elämäntilanne ja siksi tukeminen ja aktivointi ovat kaikille hieman erilaisia prosesseja. Tämä huomioidaan niin yksilövalmennuksessa kuin pajatyöskentelyssäkin.

Yhteistyötä työvoimaviranomaisten kanssa tehdään myös raportoimalla asiakkaiden poissaoloista viikoittain.